

عکس: علی محمدی / ایران

سید جلال طالبی سر مربی تیم ملی فوتبال در جام جهانی ۹۸ در گفت و گو با «ایران» از بازی پیروزمندان با آمریکا می گوید

بزرگ ترین برد تاریخ ورزش ایران

شاه اجازه نداد به گالاتاسرای بروم / لیست تیم ملی در جام جهانی، لیست ایویچ بود نه من

حامد جبرودی
روزنامه نگار

تیم ملی در حالی تا چند روز دیگر در جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه به میدان می رود که ۲۰ سال قبل، دومین حضور خود در این رقابت‌ها را با شرکت در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه تجربه کرد. رقابت‌هایی که با پیروزی در دیدار حساس مقابل آمریکا که بازی قرن لقب گرفت، نوستالژی خاصی را در ذهن علاقه مندان به فوتبال ایران به وجود آورده است. حالا و پس از ۲۰ سال به سراغ سیدجلال طالبی سرمربی تیم ملی در جام جهانی ۹۸ رفتیم تا با او در خصوص این رقابت‌ها و شرایط حال حاضر تیم ملی صحبت کنیم. خواندن این گفت‌وگوی خودمانی با طالبی خالی از لطف نیست.

■ شرایط تیم ملی را برای حضور در جام جهانی چطور ارزیابی می کنید؟

همان‌طور که می‌دانید و از قدیم هم گفته‌اند، حضور در جام جهانی آخر خط یا به اصطلاح کعبه فوتباللیست‌هاست و همه تیم‌ها هم می‌آیند تا بهترین نمایش را در آن داشته باشند. تیم ملی هم قطعاً می‌خواهد بهترین نتیجه‌اش را بگیرد و ابرومند برگردد. خوشبختانه این تنها دوره‌ای است که مربی تیم ملی ۷سال است هدایت تیم را بر عهده دارد و شناخت کافی را هم از فوتبال ایران دارد. بنابراین فوتبال واقعی فکر می‌کنم، بنوانیم فوتبال واقعی خودمان را نشان دهیم و فارغ از اینکه از این گروه بالا می‌رویم یا نه، باید ترس از باخت نداشته باشیم و شجاعانه بازی کنیم.

■ خیلی‌ها از هم گروهی با اسپانیا، پرتغال و مراکش نا امیدانه صحبت می‌کنند و برخی هم در انتظار معجزه هستند. شما در این باره چه نظری دارید؟

من فقط می‌دانم هر تیمی که به جام جهانی می‌آید، می‌خواهد بهترین نتیجه را بگیرد. فرقی نمی‌کند ایران باشد یا مراکش و آنها هم انتظار دارند صعود کنند اما فشار روحی و روانی روی پرتغال و اسپانیاست. چرا که کسی انتظار ندارد اسپانیا که قهرمان جهان شده، به ایران یا مراکش بيازاد اما بازی کردن با اسپانیا افتخاری است که شاید هرگز نصیب فوتبال ایران در جایی غیر از جام جهانی نشود و بخواهیم مقابل بهترین بازیکنان فوتبال جهان در یک زمین بازی کنیم. بنابراین ما باید بیشترین بهره را ببریم بدون اینکه انتظار داشته باشیم صعود می‌کنیم یا نه.

■ یکی از دستاوردهای شما این بوده که شما تنها سرمربی ایران در ادوار جام جهانی هستید که برد به دست آورده‌اید که آن برد مقابل آمریکا بوده. فکرمی‌کنید باز هم برد جدیدی به دست بیاوریم؟

بله. به هر حال آن بازی برای همه مهم بود و بچه‌ها هم خیلی زحمت کشیدند. من واقعاً هر موقع یاد آن بازی می‌افتم، یک حالی می‌شوم. یکی از آن روزهای فراموش نشدنی فوتبال ماست و بزرگ‌ترین و با حیثیت‌ترین برد تاریخ ورزش ایران به دست آمد. از هر رشته‌ای که بگویید. بعد از آن درگیری‌هایی که با آمریکا داشتیم و صحبت‌هایی که می‌شد. بعد از فینال جام جهانی، پر تماشاگرترین بازی جام بود.

■ حتی وقتی مهدی مهدوی کیا گل دوم را زد، رهبر معظم انقلاب او را از سربازی معاف کردند.

بله واقعاً یک دنیای دیگری بود. فقط ۴۰۰ عکاس در استادیوم بود. همه دنیا آن بازی را نشان دادند. اصلاً یک روزی بود. همه گریه می‌کردند. پیرمردی را دیدم که پیراهن ایران را پوشیده بود و می‌گفت من افتخار می‌کنم که این پیراهن را می‌پوشم.

■ کمی به عقب‌تر برویم. شما ۳ هفته مانده به جام جهانی و پس از باخت عجیب و غریب ۷ بریک تیم ملی برابر رم سرمربی شدید. چطور این اتفاق افتاد؟

من آن موقع سرمربی بهمن بودم. یک روز سرپرست تیم به من گفت که آقای فراهانی می‌خواهد شما را ببیند. تا قبل از آن هم ایشان را ندیده بودم. خیلی آدم با شخصیت، سالم و صادقی به نظرم آمد. صفایی من را می‌شناخت. سابقه من را می‌دانست که من مرد سال بودم و گفت که با برادر کوچکتر من کمال در عقاب همبازی بوده. گفت قصد داریم کمیته فنی تشکیل بدهیم و شما هم عضو شوید.

■ با آقای امیرآصفی.

بله. مرحوم امیرآصفی هم عضو کمیته بود. بار اول عذر خواهی کردم و گفتم آقای صفایی من گرفتار بهمن هستم و کمیته فنی هم باید وقت بگذارد و بازی‌ها را ببیند و من هم وقتش را ندارم و حداقلی کردم. بعد هم آقای ایویچ سر تمرین ما آمد و گفت دوسه تا از این جوان‌هایی که فکر می‌کنی خوبند را برای تیم ملی معرفی کن که من ستار همدانی، علی لطیفی و محمد نوازی را معرفی کردم. دوباره یک مدت گذشت که گفتند آقای صفایی می‌خواهد من را ببیند. گویا مسأله این بود که آقای امیر آصفی رفته بود و ایشان از من خواستند نه به‌عنوان مشاور فنی بلکه به‌عنوان یک نفر که کنار تیم ملی باشد و از تمرینات نت‌برداری کند، حضور داشته باشم تا نحوه آمادگی تیم ملی را بررسی کنیم و بعد به‌عنوان جوزه در اختیار مربیان جوان قرار دهیم.

■ مثل اینکه با شما هم دچار سوءتفاهم شده بود.

روزی سر صبحانه بودیم که آقای ذوالفقارنسب و آقای مالکی هم نشسته بودند که یک‌دفعه ایویچ به من گفت شما اینجا آمده‌ای به من

آمد به من گفت ایویچ گفته اینجا نشین و من هم از آن به بعد دیگر کاغذ نمی‌آوردم و در دهم مرور می‌کردم و بعد در هتل می‌نوشتم. در نهایت هم آن اتفاق بازی با رم افتاد. برای هر تیمی یک روز بد هست. ما در آزادی به مجارستانی باختم که یوگسلاوی به آن ۶ گل زده بود یا در فرانسه با تیم‌های دسته دوم بازی کردیم و در هنگ کنگ. منتهی ایویچ همیشه می‌گفت شما تیم ملی واقعی را در فرانسه می‌بینید. جالب است که از تلویزیون زنگ زده بودند که مردم می‌گویند ما نیمه دوم را پخش نکنیم. این شد که آقای فراهانی تصمیم گرفت تغییرات ایجاد کند.

■ اینکه بازیکنان در پست‌های غیرمعارف خودشان بازی کرده بودند، در باخت سنگین ما تأثیر داشت یا شایعاتی که می‌گفتند بازیکنان از قصد آن طور بازی کرده‌اند تا ایویچ برکنار شود؟

شما الان از بازیکنان آن دوره بپرسید که ایویچ چطور مربی‌ای بود، ببینید چه می‌گویند؟

■ می‌گویند خیلی مربی خوبی بوده و ما جام جهانی را مدیون او هستیم.

خدا خیرت بدهد. پس چطور می‌آیند کاری کنند که ایویچ برکنار شود؟ این خیلی زشت است که بگویم بازیکن تیم ملی گاونبندی کرده که ایویچ عوض شود. آنها هنوز هم می‌گویند به خاطر ایویچ بوده که ما نتیجه گرفتیم.

■ یعنی شما هم بازی‌های تیم ملی در جام جهانی را تحت تأثیر ایویچ می‌دانید؟

مسئلاً آقای ایویچ کار کرده است. شکی در این نیست. منتهی ما اصلاً سبک‌مان را عوض کردیم. ایویچ می‌خواست ۲-۴ بازی کند، تیم ما ۲-۵ بازی کرد. ما همه سیستم را تغییر ندادیم و بهترین بازی هم که قبل از جام جهانی انجام دادیم، مقابل کرواسی بود که آن هم ۲-۵-۳ بود. اصلاً ایشان قرار نبود که نادر محمدخانی و جواد زرینچه را بازی دهد. البته ایویچ هم با اینکه مربی بزرگی بود، ممکن بود اشتباه کند.

■ مثال اینکه با شما هم دچار سوءتفاهم شده بود.

روزی سر صبحانه بودیم که آقای ذوالفقارنسب و آقای مالکی هم نشسته بودند که یک‌دفعه ایویچ به من گفت شما اینجا آمده‌ای به من

من واقعاً هر موقع یاد آن بازی می‌افتم، یک حالی می‌شوم. یکی از آن روزهای فراموش نشدنی فوتبال ماست و بزرگ‌ترین و با حیثیت‌ترین برد تاریخ ورزش ایران به دست آمد. از هر رشته‌ای که بگویید. بعد از آن درگیری‌هایی که با آمریکا داشتیم و صحبت‌هایی که می‌شد. بعد از فینال جام جهانی، پر تماشاگرترین بازی جام بود

■ و شما هم قبول کردید.

من خدا شاهد است که چمدانم را بسته بودم که برگردم. من فقط گفتم که آقای فراهانی چند دقیقه به من فرصت بدهید تا فکر کنم. ساعت ۵ صبح بود و من با خودم فکر می‌کردم که تلفن زنگ خورده تو ایویچی؟ تیمت قهرمان اروپا شده؟ خلاصه همان شب چمدانم را بستم و به نوآموز گفتم ناصر جان بلیت بگیر من به تهران برگردم اما خودم گفتم من که اجازه‌ای ندارم. بگذارید آقای فراهانی می‌آید، ببینیم ایشان چه می‌گوید که همان شب مادر آقای فراهانی فوت کرد. شب ایران ۷ گل از رم خورد و بعد آقای فراهانی زنگ زد که می‌خواهم شما سرمربی بشوید.

محب خدا بیامرز دارایی را منحل کرد. من قرار بود ابتدا به ترکیه بروم و برای گالاتاسرای بازی کنم که شاه اجازه نداد و گفته بود هر چه قرار است آنها بدهند، خودتان بدهید که در ایران بمانند. مگر ایران پول ندارد؟ ترکیه پول دارد؟

■ یعنی آن تفکر حرفه‌ای فوتبال وجود نداشت؟

نه دیگر. شاه می‌گفت نگذارید اینها از جای دیگر پول بگیرند، خودتان به آنها پول بدهید. در واقع برای شان عار بود که بازیکن ایرانی از تیم مستحق باخت نبویدم.

■ پس پول خوبی به شما دادند؟

بله. آن موقع دلار ۷ تومان بود و من با ۱۱۰ هزار تومان آن یک خانه خریدم. البته قبل از آن واقعاً پولی از دارایی نگرفته بودم و فقط به عشق پیراهن بازی می‌کردیم. این پولی هم که تاج به من داد، استثنایی و نتیجه می‌توانست مساوی شود. این خیلی به بچه‌ها روحیه داد. در جام جهانی روی تیم‌ها اسم می‌گذارند و اسم تیم ما را گذاشته بودند دیوار کوتاه! مربی یوگسلاوی

■ فوتبال را خیلی زود کنار گذاشتید؟

من زانویم خراب شد. اگر این دوره بود درست می‌شد اما آن موقع که مینیسکم پاره شد آقای دکتر زکرفش خدا بیارمرز می‌گفت ۲۰ متر بدو برگرد!

■ داشتیم درباره تیم ملی صحبت می‌کردیم. پورحیدری رفت و شما دوباره برگشتید؟

منصور بود که من برگشتم. من مدیر تیم‌های ملی بودم اما منصور از استقلال پیشنهاد داشت و می‌خواست به آنجا برود. قرار بود من به آقای فراهانی بگویم که منصور همان شبش با استقلال قرارداد بست. بعد دوباره ایشان از من خواست که سرمربی شوم. چون یک ماه به جام ملت‌ها مانده بود. اردو که شروع شد هفته اول بازیکنان استقلال به خاطر حضور در جام باشگاه‌های آسیا نبودند و هفته بعد بازیکنان پرسپولیس. بعد هم تعدادی دیگر از بازیکنان مصدوم بودند.

■ به نظر می‌رسید در جام ملت‌ها ترکیب خوبی دارید اما نتیجه خوبی حاصل شد.

متأسفانه جو خوبی حاکم نبود و بازیکنان با هم رفیق نبودند. بعد از آن هم من به‌عنوان مقصر فنی استعفا دادم تا دست فدراسیون باز باشد.

■ در کل درباره مدیریت صفایی فراهانی چه نظری دارید؟

ایشان وقتی به فدراسیون آمد، فدراسیون هیچی نداشت. او به فدراسیون شخصیت داد و کمیته‌های مختلف را ایجاد کرد. ۷ صبح می‌آمد و ۸ شب می‌رفت و پیگیر همه کارها بود. در فیفا کرسی گرفت. الان ما چه کسی را در فیفا داریم. تمام اساسنامه‌های لیگ حرفه‌ای را از اروپا گرفته بود و داده بود تا ترجمه کنند.

■ هنوز هم با صفایی در ارتباط هستید؟

من پارسل او را دیدم. خدا را شکر سرگرم فعالیت‌ها و شرکت خودش است. نمی‌هم ردیف آلمان بازی کرده بودیم؟ نمی‌خواهم بگویم که بهترین تیم آلمان هم بود. تیم متوسطی بود. موقعی که با آلمان بازی می‌کردیم، بازیکن ما کفش‌های کلینزمن را نگاه می‌کرد. بازیکن ما او را قبلاً از تلویزیون می‌دید اما حالا می‌خواست رو در رویش بازی کند. آمریکا ۴ بار با آلمان قبل از جام جهانی بازی کرده بود اما بازیکن ما تازه می‌دید این کلینزمن است، آن ماتئوس است و آن بیرهوف.

■ منصور خان را شما پیشنهاد دادید؟

بله. منصور از دارایی با من بود. من کاپیتانش بودم. بعد که دارایی منحل شد، رفت تاج.

■ شما چقدر تاج بازی کردید؟

من یک سال بازی کردم. فکر می‌کنم از ۱۲ بازی تنها ۴ بازی انجام دادم. خدا بیامرز اکبر افتخاری از تیم ما و منصور به تاج رفتند. چون آقای

■ منصورخان را شما پیشنهاد دادید؟

بله. منصور از دارایی با من بود. من کاپیتانش بودم. بعد که دارایی منحل شد، رفت تاج.

■ شما از دستاوردهای شما این بوده که شما تنها سرمربی ایران در ادوار جام جهانی هستید که برد به دست آورده‌اید که آن برد مقابل آمریکا بوده. فکرمی‌کنید باز هم برد جدیدی به دست بیاوریم؟

بله. به هر حال آن بازی برای همه مهم بود و بچه‌ها هم خیلی زحمت کشیدند. من واقعاً هر موقع یاد آن بازی می‌افتم، یک حالی می‌شوم. یکی از آن روزهای فراموش نشدنی فوتبال ماست و بزرگ‌ترین و با حیثیت‌ترین برد تاریخ ورزش ایران به دست آمد. از هر رشته‌ای که بگویید. بعد از آن درگیری‌هایی که با آمریکا داشتیم و صحبت‌هایی که می‌شد. بعد از فینال جام جهانی، پر تماشاگرترین بازی جام بود.